

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofci Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpata Cojocari Alexandrina și de către avocatul acesteia, Russu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2020, în cauza penală în privința inculpatei

Cojocari Alexandrina xxx, născută la xxx, originară și domiciliată în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.08.2017 - 04.12.2019;

Instanță de apel: 21.01.2020 - 23.09.2020;

Instanță de recurs: 04.12.2020 - 02.06.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 04 decembrie 2019, procesul penal în privința inculpatei Cojocari Alexandrina învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu existența circumstanțelor care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut, că Cojocari Alexandrina este învinuită de faptul că activând în calitate de realizator de marfa în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Ștefanoprod”, cu sediul în s. Lipceni, raionul Rezina, în temeiul ordinului nr. 5, a conducătorului SRL „Ștefanoprod”, Rusev Stepan, din 01 august 2016, în perioada lunii august-septembrie 2016, fiind responsabilă de comercializarea, păstrarea bunurilor materiale încredințate de angajator și de asigurarea integrității acestora, devenind persoană cu funcție de răspundere materială, în baza contractului cu privire la răspundere materială deplină nr. 2 din 01.08.2016, având în gestiune bunuri materiale sub formă de produse alimentare, în asortiment, pentru comercializare și mijloace bănești, acționând în scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane aflate în gestiunea sa, folosindu-se de situația de serviciu care permite de a dispune de bunuri, a însușit ilegal mijloace bănești și bunuri materiale în sumă totală de 16 692,06 lei,

conform actului de inventariere nr.2 din 11 septembrie 2016 și actului de inventariere nr.3 din 08.10.2016, cauzând astfel SRL Ștefanoprod " un prejudiciu material.

Acțiunile inculpatei Cojocari Alexandrina, de către organul de urmărire penală au fost încadrate în baza art.191 alin.(1) Cod penal, delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, care a produs daune considerabile.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a o recunoaște pe inculpata Cojocari Alexandrina culpabilă de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an. Iar, în temeiul art.90 alin.(1) Cod penal a fi dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an. Totodată, a fi dispusă încasarea din contul inculpatei Cojocari Alexandrina în beneficiul succesorului părții vătămate prejudiciul material cauzat prin infracțiune și nerecuperat în sumă de 16 692,06 lei.

În motivarea cerințelor acuzarea a invocat că, sentința contestată o consideră ilegală, vina inculpatei în comiterea infracțiunii de care a fost învinuită s-a confirmat, în ședința de judecată, prin depozițiile reprezentantului părții vătămate Rusev Serghei, martorului Roșca Tamara, martorului Lungu Mariana, martorului Pleșco Aurel și Pleșco Grigore și actele de inventariere din 11.09.2016 și din 08.10.2016.

A menționat că, în cadrul cercetării judecătorești, au fost prezentate suficiente probe care să demonstreze vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate, probe care pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

De asemenea, a evidențiat că o ordonanță cu înaintarea actului de învinuire persoanei a fost emisă la etapa de urmărire penală la 19.06.2017, care a fost înmănată învinuitei și apărătorului ei, fapt contrasemnat. Ulterior, deja la etapa de judecare a cauzei în fond, ședința de judecată din 02.10.2019 datorită modificărilor operate la art.191 Cod penal, inculpatei Cojocari Alexandrina i-a fost înaintată o nouă învinuire în conformitate cu prevederile art.325 Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, a explicat faptul că o ordonanță în care să fie expusă învinuirea ce i se înaintează persoanei a fost emisă atât la etapa de urmărire penală cât și la etapa de judecare a cauzei, faptul că încadrarea nu a fost expusă în rechizitoriu este o eroare tehnică care nu prejudiciază în nici un fel garanțiile persoanei în privința căreia este formulată o acuzație în materie penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2020, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cojocari Alexandrina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an. Iar, potrivit art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei aplicată inculpatei Cojocari Alexandrina, cu stabilirea unui termen de probațiune de 1 an.

S-a dispus încasarea din contul inculpatei Cojocari Alexandrina în beneficiul

SRL "Stefanoprod", suma de 16 692,06 lei.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că, Cojocari Alexandrina activând în calitate de realizator de marfa în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Ștefanoprod”, cu sediul în s. Lipceni, raionul Rezina, în temeiul ordinului nr.5, a conducătorului SRL „Ștefanoprod”, Rusev Stepan, din 01 august 2016, în perioada lunii august-septembrie 2016, fiind responsabilă de comercializarea, păstrarea bunurilor materiale încredințate de angajator și de asigurarea integrității acestora, devenind persoană cu funcție de răspundere materială, în baza contractului cu privire la răspundere materială deplină nr.2 din 01.08.2016, având în gestiune bunuri materiale sub formă de produse alimentare, în asortiment, pentru comercializare și mijloace bănești, acționând în scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane aflate în gestiunea sa, folosindu-se de situația de serviciu care permite de a dispune de bunuri, a însușit ilegal mijloace bănești și bunuri materiale în sumă totală de 16 692,06 lei, conform actului de inventariere nr.2 din 11 septembrie 2016 și actului de inventariere nr.3 din 08.10.2016, cauzând astfel SRL „Ștefanoprod ” un prejudiciu material.

Analizând materialele cauzei instanța de apel consideră că acțiunile inculpatei Cojocari Alexandrina, au fost calificate corespunzător în temeiul art.191 alin.(1) Cod penal.

În acest context, instanța de apel a reținut că concluziile primei instanțe prin care a considerat ca fiind nule actele procesuale în speță sunt pripite. Totodată, instanța de apel consideră că învinuirea adusă inculpatei în speță prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu este clară, certă și vizează stările de fapt ce constituie componentele infracțiunii incriminate inculpatei Cojocari Alexandrina.

Instanța de apel analizând declarațiile martorilor Roșca Tamara, Munteanu Mariana, Pleșco Grigore, Pleșco Aurel prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind utile, veridice, consecvente, pertinente, utile, care coroborează între ele, dar și cu actele de inventariere din 08.10.2016 și 11.09.2016, conform cărora la SRL „Ștefanoprod” s-a constatat lipsă în sumă de 16 692,06 lei, (f.d.89-113, 116-142), din care consideră că rezultă indubitabil că inculpata Cojocari Alexandrina, prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de art.191 alin.(1) Cod penal. Or, prin probele analizate și apreciate de instanța de apel s-a stabilit că Cojocari Alexandrina a urmărit scopul de cupiditate și a acționat cu intenție directă.

4.2. La numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatei Cojocari Alexandrina, instanța de apel a reiterat prevederile art.art.6, 7, 61, 75 - 78 din Codul penal, precum și a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a stabilit circumstanțe care atenuază răspunderea penală conform art.76 din Codul penal, în privința inculpatei Cojocari Alexandrina, astfel s-a reținut săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, prezența copilului minor. Iar, circumstanțe ce agravează răspunderea penală conform art.77 Cod penal, în privința inculpatei Cojocari Alexandrina nu au fost reținute.

Instanța de apel a conchis că, în privința inculpatei scopul Legii penale stabilit la art.61 Cod penal, poate fi atins prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

La caz, instanța de apel consideră că corectarea și reeducarea inculpatei va fi posibilă fără izolarea acesteia de societate, or aceasta este caracterizată pozitiv, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, anterior nu au fost judecată, are la întreținere un copil minor, acțiunile inculpatei ce au constituit componenta de infracțiune, după gradul prejudiciabil, dar și impactul acestora asupra societății nu relevă necesitatea izolării inculpatei de societate.

În esență, circumstanțele reale și personale ale inculpatei impun concluzia că corectarea acesteia în speță va fi posibilă prin aplicarea în privința acesteia a pedepsei cu închisoare, cu suspendare condiționată, cu stabilirea unui termen de probațiune de 1 an.

4.3. De asemenea, instanța de apel a constatat că administratorul SRL „Stefanoprod”, Stepan Rusev a înaintat în instanța de judecată acțiune civilă prin care a solicitat încasarea din contul inculpatei în beneficiul părții civile prejudiciul material în mărime de 16 692,06 lei.

Instanța de apel reiterând prevederile art.art.219, 220, 225 Cod de procedură penală, precum și art.1398 Cod civil, raportându-le la materialele cauzei conchide a încasa din contul inculpatei Cojocari Alexandrina în beneficiul SRL "Stefanoprod", suma de 16 692,06 lei.

5. Avocatul Russu Vitalie în numele inculpatei, contestă cu recurs ordinar decizia și solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului apărarea invocă, că decizia instanței de apel este neîntemeiată și nefondată lipsită de suport juridic. Consideră că, la emiterea deciziei instanța de apel nu a examinat obiectiv și elucidat pe deplin toate probele pertinente și concludente care au importanță nemijlocită pentru examinarea obiectivă a cauzei penale, mai mult ca atât, nu au studiat profund esența problemei.

De asemenea, menționează că instanța de apel sa limitat în exclusivitate numai la declarațiile părții vătămate, care în mod incontestabil denotă o mulțime de divergențe, dar și se combat în mod direct cu alte probe anexate la materialele cauze penale. Consideră că, reprezentantul agentului economic, a indus atât organul de urmărire penală în eroare cât și instanța de judecată, ceea ce este inadmisibil.

Totodată, a indicat că atât la faza de urmărire penală, cât și în instanța de judecată, reprezentantul părții civile nu a prezentat nici o factură sau alte probe directe, unde s-ar constata și justifica apariția neajunsurilor la cantitatea mărfurilor, sau sustragerea mijloacelor financiare.

Opinează că, învinuirea adusă lui Cojocari Alexandrina, se bazează numai pe depozițiile părții vătămate, fără a fi probate, ceea ce este o încălcare evidentă a

normelor procesual.

5.1. Inculpata Cojocari Alexandrina, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia și solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat invocă că, de către organul de urmărire penală nu a fost dispusă efectuarea unei expertize contabile de către organele competente pentru a stabili cu certitudine dacă inculpata Cojocari Alexandrina a cauzat sau nu ceva prejudicii SRL „Ștefanoprod”. Mai mult ca atât, indică că administratorul companiei cunoștea foarte bine despre datoriile pe care le aveau oamenii din sat pentru produsele alimentare procurate pe datorie.

Relatează că, inventarierea pe cazul dat a fost petrecută de către așa numita contabilă pe care nimeni nu o cunoaște și care măcar nici nu a fost identificată și audiată de organul de urmărire penală pentru a stabili după care criterii sa condus ea atunci când a constatat neajunsuri. Totodată, așa numitul act de inventariere a fost semnat de persoane care idee nu aveau ce semnă și care nici nu au participat la acea inventariere, este cazul martorului Pleșco Grigore care fiind audiat în instanța de judecată a recunoscut acest fapt.

Consideră că, rechizitoriul prin care a fost trimisă în judecată inculpata Cojocari Alexandrina, nu întrunește condițiile de formă, în el nefiind indicată încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei și prin urmare este un act viciat iar în consecință, ilegal.

Semnaleză faptul că, neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege cu privire la forma și conținutul rechizitoriului echivalează cu încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, încălcare, care potrivit art.251 alin.(3) din Codul de procedură penală atrage nulitatea absolută a actului procedural, adică nu se înlătură în nici un mod.

Opinează că, rechizitoriul urmează a fi considerat ca fiind lovit de nulitate absolută, pe motiv că nu cuprinde încadrarea juridică a acțiunilor învinuitei Cojocari Alexandrina, care a fost lipsită de posibilitatea de a-și apăra interesele, condamnarea acesteia fiind imposibilă, or, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Consideră evidentă încălcarea flagrantă a legii de către acuzatorul de stat care a încălcat prevederile art.3 alin.(1) Cod de procedură penală și art.8 Cod penal, încălcări de lege care au fost admise repetat și de către instanța de apel prin motivarea deciziei, deoarece în privința inculpatei Cojocari Alexandrina, urmau a fi aplicate prevederile art. 191 alin.(1) Cod penal în vigoare până la 07.11.2016.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate, pledând pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpata Cojocari Alexandrina, ca fiind depus peste termen, iar recursul ordinar declarat de către avocatul Russu Vitalie în numele inculpatei urmează a fi declarat admisibil, cu trimiterea recursului pentru judecare în Colegiul lărgit al CSJ.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Analizând recursurile declarate de către inculpata Cojocari Alexandrina și de către avocatul acesteia, Russu Vitalie, instanța de recurs constată că sunt bazate pe aceleași temeiuri, fiind invocate în principiu aceleași argumente, prin urmare asupra acestora Colegiul penal lărgit se va expune concomitent.

Colegiul reține că, recurenții invocă temeiul pentru recurs prevăzute la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportând norma de drept citată la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că acest temei nu și-a găsit confirmare în speța dedusă judecării.

În esență, criticele recurenților se axează pe ideea că instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatei, acestea fiind apreciate greșit, eronat dispunând condamnarea inculpatei Cojocari Alexandrina în baza art.191 alin.(1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatei, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins versiunea apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpatei Cojocari Alexandrina a elementelor infracțiunii prevăzute la art.191 alin.(1) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal constată că recurenții critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerându-l ca necorespunzător

circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Totuși, Colegiul penal ține să menționeze că, toate probele administrate au primit apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurenți, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei. În contextul dat, Colegiul penal reține că art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

Colegiul penal respinge alegațiile invocate de către avocatul inculpatei precum că, reprezentantul părții civile nu a prezentat nici o factură sau alte probe directe, unde s-ar constata și justifica apariția neajunsurilor la cantitatea mărfurilor. Or, instanța de apel a evidențiat că potrivit actelor de inventariere din 08.10.2016 și 11.09.2016, la SRL „Ștefanoprod” s-a constatat lipsă în sumă de 16 692,06 lei.

Totodată, instanța de recurs apreciază drept întemeiate argumentele instanței de apel, precum că învinuirea adusă inculpatei în speță prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu este clară, certă și vizează stările de fapt ce constituie componentele infracțiunii incriminate inculpatei Cojocari Alexandrina.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.108-126 Vol. II) în coraport cu motivele invocate de recurenți, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În contextul celor menționate, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea soluției contestate, precum și motivele adoptării ei, motivarea soluției nu contrazice dispozitivului hotărârii, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

În atare circumstanțe, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii contestate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.1) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpata Cojocari Alexandrina și de către avocatul acesteia, Russu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2020, în cauza penală în privința inculpatei Cojocari Alexandrina xxx, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 15 iulie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

